

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Tomasz

Nazwisko: Sagan

Miejsce urodzenia: Jezowe

Data urodzenia: 27-12-1903

Imię ojca: Józef

Imię matki: Wiktoria

Dodatkowe informacje: Tomasz Sagan działał w ruchu ludowym od 1925 m.in. w latach 1930-1934 pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Powiatowego ZMW "Wici" w Nisku. Przed 1939 był wielokrotnie karany za organizowanie strajków. Od 1940 był członkiem powiatowej trójki "SL "Roch" i kordynował działalność BCh na terenie powiatu niżańskiego. Reprezentował SL "Roch" w kontaktach z innymi ugrupowaniami konspiracyjnymi. Używał pseudonimów "Jesion", "Orzeł". W latach 1944-1947 pełnił funkcję starosty niżańskiego. W 1972 wydał książkę pt. Moja konspiracja w "Natanie" zawierającą jego wspomnienia z czasów działalności konspiracyjnej. Informacje dodatkowe pochodzą z ww. książki oraz jego biogramu zawartego na stronie https://jezowe.fandom.com/wiki/Tomasz_Sagan.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Informacje dot. Tomasza Sagana znajdują się w teczce zagadnieniowej dot. "prawicy w ruchu ludowym" obejmującej materiały zbierane od 08.08.1945 do 06.07.1954 przez WUBP w Rzeszowie (teczka obejmuje m.in. Sprawę Obiektową kryp. "A-4" dot. PSL). Według materiałów Tomasz Sagan, ówczesny prezes powiatowy PSL i starosta niżański miał być "wrogo nastawiony do PPR". Ww. znalazł się także na sporządzonej przez organy bezpieczeństwa liście aktywistów PSL, którzy zostali "prewencyjnie" aresztowani (07.11.1947).	IPN Rz 055/52 t. 37 (24/IV).	
Akta prokuratorskie prowadzone p-ko Tomaszowi Saganowi przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Rzeszowie od 12.11.1947 do 29.12.1947. Ww., został aresztowany na podstawie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu z 12.11.1947 jako oskarżony o "współdziałalność w antypaństwowych wystąpieniach". 29.12.1947 po dołączeniu kolejnych zarzutów (związanych z jego pracą w Starostwie Powiatowym oraz działalnością konspiracyjną) sprawę przekazano do Sądu Okręgowego w Rzeszowie.	IPN Rz 108/3149 (Pr. 3018/47).	
Informacje dot. Tomasza Sagana znajdują się w Księdze kontrolnej Biura Ewidencji WUBP w Rzeszowie za lata 1946-1947 oraz w Terminarzu spraw prowadzonych przez WUBP w Rzeszowie w latach 1946-1947. Ww. został aresztowany 10.01.1947, a zwolniony 14.03.1947.	IPN Rz 50/3 (144), IPN Rz 50/4 (145).	
Terminarz spraw prowadzonych przez PUBP w Nisku za lata 1946-1954 oraz Księga kontrolna Biura Ewidencji PUBP w Nisku za lata 1946-1954. Tomasz Sagan został zatrzymany 07.11.1947, a zwolniony 13.01.1948. Po zwolnieniu w stosunku do ww. zastosowano dozór milicyjny.	IPN Rz 50/41 (215), IPN Rz 50/42 (216).	

Tomasz Sagan figuruje w Repertorium Pr Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie prowadzonym w okresie od 20.06.1947 do 27.02.1948 oraz w Wykazie aresztowanych z lat 1946-1948.

IPN Rz 65/4 t. 2, IPN Rz 65/53.

Tomasz Sagan był figurantem Sprawy Agenturalnego Sprawdzenia o numerze 257 prowadzonej przez Powiatową Delegaturę ds. Bezpieczeństwa w Nisku w okresie od 24.09.1955 do 29.01.1957. Ww. był rozpracowywany jako były członek BCh (Batalionów Chłopskich) oraz prezes powiatowych struktur PSL w Nisku w latach 1946-1947. Materiały złożono do archiwum 29.01.1955 pod sygn. 1788, a następnie 05.05.1971 przerejestrowano do sygn. 12177/III. Materiały zniszczono w 1983 roku.

Materiały o nr 12177/III zniszczono, IPN Rz 0198/59 (59) - protokół brakowania akt operacyjnych wraz z wykazem osób na które zniszczono materiały. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.